

Súd: Okresný súd Žilina
Spisová značka: 33C/126/2009
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5109229447
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 07. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Mária Kašíková
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2012:5109229447.14

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žilina v konaní pred samosudkyňou Mgr. Máriou Kašíkovou v právnej veci navrhovateľa: S.. Z. V. Y., V.. XX.XX.XXXX, P. P. XXX, právne zastúpený JUDr. Martin Olos, advokát, so sídlom, Žilina, M. R. Štefánika 71 proti odporkyni: Ľ. V., I.. Y., V.. XX.XX.XXXX, B. P. Ž., Q. XX právne zastúpená JUDr. Mária Vajdová, advokátka, so sídlom Kysucké Nové Mesto, Litovelská 871, za účasti maloletých detí: R.. Ľ., V.. XX.XX.XXXX, R.. J., V.. XX.XX.XXXX, všetky bytom ako odporkyňa, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode, takto

rozhodol:

R. Ľ., V.. X.X.XXXX, R.. J., V.. XX.X.XXXX na čas po rozvode zveruje do osobnej starostlivosti odporkyne, ktorá zároveň bude osobou poverenou zastupovať a spravovať ich majetok.

Navrhovateľ je povinný prispievať na výživu R. Ľ.C., V.. X.X.XXXX mesačne sumou 130,- EUR, na výživu R. J., V.. XX.X.XXXX mesačne sumou 130,- EUR, a to vždy do 20 - teho dňa v mesiaci vopred k rukám odporkyne, počnúc dňom právoplatnosti rozsudku o rozvode.

Zameškané výživné od 22.4.2011 do 30.6.2012 na R.. Ľ., V.. X.X.XXXX vo výške 428,-€ a na R.. J., V.. XX.X.XXXX vo výške 428,-€ povoľuje navrhovateľovi splácať v mesačných splátkach u každej maloletej po 30,-€ spolu s bežným výživným, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku, pod následkom straty výhody splátok.

Navrhovateľ je oprávnený stretávať sa s R. Ľ., V.. X.X.XXXX, s R. J., V.. XX.X.XXXX :

- každý nepárny týždeň v kalendárnom roku od soboty od 09.00 hod. do nedele do 16.00 hod. nepretržite,
- každý páry týždeň v kalendárnom roku v sobotu od 09.00 hod. do 19.00 hod. nepretržite.

Odporkyňa je povinná maloleté deti v uvedených termínoch riadne a včas pripraviť na styk s navrhovateľom a odovzdať ich navrhovateľovi v mieste bydliska maloletých a navrhovateľ je povinný v uvedených termínoch maloleté deti včas prevziať a odovzdať odporkyni v mieste bydliska maloletých.

Navrhovateľ je povinný uhradiť na účet Okresného súdu Žilina trovy štátu vo výške 45,86 EUR, a to do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Odporkyňa je povinná uhradiť trovy štátu na účet Okresného súdu Žilina vo výške 265,86 EUR, a to do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Žiadnemu z účastníkov konania nepriznáva náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Navrhovateľ návrhom došlým súdu dňa 14.10.2009 sa domáhal rozvodu manželstva, uzavreté s odporkyňou dňa 14.11.1998 a maloleté deti pochádzajúce z manželstva, a to R.. Ľ. D. R.. J. navrhoval zveriť do svojej osobnej starostlivosti a odporkyňu zaviazal platením výživného na každú mesačne sumou 50,- EUR a rovnako navrhoval úpravu stretávania sa odporkyne s maloletými deťmi. Svoj návrh odôvodnil tým, že ich manželstvo od začiatku bolo relatívne harmonické a bolo ho možné podľa jeho názoru charakterizovať ako bežné. Rovnako tomu bolo aj po narodení prvých dvoch detí. V decembri roku 2003 sa však správanie odporkyne začalo dramaticky meniť. V tom čase bývali spolu s jeho rodičmi v rodinnom dome v Brodne, pričom odporkyňa začala tvrdiť, že jeho rodičia sa venujú čiernej mágii a ona v takom prostredí deti nenechá. Preto do konca decembra 2003 zabezpečila presťahovanie rodiny do bytu L. Ž.S. V. T. C., kde mal prenajatý byt i pán T.. Pán T. podľa vyjadrenia odporkyne je muž s neobvyčajnými duchovnými schopnosťami, srdcom prekypujúcim kresťanskou láskou. Tento mal pôsobiť ako nábožný a aktívny laický misionár, ktorý celú ich rodinu mal ochrániť pred zlom. S pánom T. sa začala intenzívne otvorene stretávať za účelom „duchovnej obrody“ a podľa jeho názoru ich spoločné konanie začalo vykazovať známky sekty s manipuláciou na psychiku osôb za účelom získania financií, materiálneho zabezpečenia a pocitu moci. Potom ako sa presťahovali v júni v roku 2008 do nového bytu na sídlisku Hájik, presťahoval sa s nimi do tohto bytu i pán T., pričom odporkyňa s ním začala bez akýchkoľvek zábran spolunažívať v spoločnej spálni, do ktorej nik nesmel vstupovať. Pre neho bola vyhradená jedna izba v byte a podľa odporkyne mal právo a súčasne povinnosť zabezpečovať všetky potreby rodiny po hmotnej a finančnej stránke, čo aj činil. Cez pracovné dni v byte v podstate iba prespával, nakoľko bol značne pracovne vyťažovaný. Pán T. bol dlhodobo nezamestnaný, bol mu priznaný čiastočný invalidný dôchodok, je značne zadĺžený, vedú sa proti nemu viaceré exekúcie, je rozvedený a z bývalého manželstva má tri deti. Odporkyňa sa s pánom T. dlhodobo sexuálne stýkala a udržiavala s ním pomer. Biologickým otcom R.. F. D. R.. I. bol samozrejme pán T., čo podporuje aj vzťah, ktorý pán T. nadviazal s R.. F. D. R.. I.. Nadobudol dôvodné pochybnosti o tom, že nie je ich otcom, čo mu následne bolo potvrdené aj testom DNA, ktorý si nechal vykonať pre svoju súkromnú potrebu. Na návrh na zapretie otcovstva voči R.. F. zmeškal lehotu a návrh na zapretie otcovstva voči R.. I. sa vedie pred súdom pod sp. zn. 2C 94/2009. Konanie odporkyne a jeho dôsledky boli a sú objektívne neúnosné a poškodzujúce tak všetky štyri maloleté deti, ako aj osobu jeho. Konanie odporkyne ho prinútilo zo spoločného bytu sa v júni 2009 odsťahovať. Od tohto obdobia s odporkyňou nebýva, nevedie s ňou spoločnú domácnosť. S deťmi sa stretáva pravidelne počas víkendov za prítomnosti odporkyne, ktorá si však vyžaduje osobnú účasť na ich stretnutiach. Dokonca deti negatívne ovplyvňuje vo vzťahu k jej osobe tak, že od leta 2009 deti zrazu ho začali oslovovať ujo a nie tatino. V súčasnej dobe má k dispozícii rodinný dom v Brodne so záhradou, ktorý má ponechaný od príbuznej v dlhodobom užívaní. Deti v ňom majú uspokojené všetky bytové a materiálne potreby. Z dôvodu ďalšieho zdravého psychického a sociálneho vývoja je v záujme starších dcér, aby boli zverené do jeho osobnej starostlivosti. Má na to vytvorené všetky osobné a materiálne predpoklady a podmienky na ich riadnu výchovu a starostlivosť. Domáce prostredie, ktoré vytvorila odporkyňa s pánom T. spôsobuje deformácie v psychike a vstúpanie základných morálnych zásad maloletých detí. Absolútne vylučuje možnosť obnovy ich manželského spoluzitia. Faktické konanie odporkyne, ako aj jej slovné vyjadrenia taktiež vylučujú možnosť obnovy ich vzťahu.

Odporkyňa sa k návrhu písomne nevyjadrila.

Vo veci bolo rozhodnuté rozsudkom č.k. 33C/126/2009-128 zo dňa 31.3.2011, ktorým bolo manželstvo účastníkov rozvedené a maloleté deti boli zverené do osobnej starostlivosti odporkyne. Rozsudok v časti rozvodu manželstva nadobudol právoplatnosť dňa 22.4.2011. V časti zverenia maloletých detí, určenia vyživovacej povinnosti a úpravy stretávania sa maloletých detí s navrhovateľom, ako aj v časti trov štátu na základe odvolania navrhovateľa bol rozsudok uznesením Krajského súdu Žilina č.k. 8Co/199/2011-173 zo dňa 29.7.2011 zrušený a vrátený okresnému súdu na ďalšie konanie. Odvolací súd bolo toho názoru, že prvostupňový súd rozhodoval o zverení maloletých detí do osobnej starostlivosti matky bez toho, aby riadne preskúmal záujem maloletých detí pochádzajúcich z manželstva. V ďalšom konaní bude jeho povinnosťou opätovne sa zaoberať tým, či matka, odporkyňa má všetky predpoklady na riadnu výchovu a starostlivosť o maloleté deti, prihliadne pritom aj na vyjadrenia maloletých detí, ktoré v prípade potreby vypočuje. Bude sa zaoberať bytovými podmienkami na strane matky aj otca a súd zváži možnosť striedavej starostlivosti u oboch rodičov. O výživnom a úprave styku prvostupňový súd rozhodne v nadväznosti na rozhodnutie o zverení maloletých do osobnej starostlivosti toho ktorého rodiča.

Súd vo veci doplnil dokazovanie výsluchom účastníkov konania, výsluchom svedkyne F. Q., výsluchom R. L. D. R. J., oboznámením sa s listinnými dôkazmi a to predovšetkým znaleckým posudkom, správou o prešetrení rodinných pomerov, rozsudkom Okresného súdu Žilina č.k. 18C/11/2011-59 zo dňa 14.7.2011, 6C/182/2011-51 zo dňa 16.12.2011, 21P/33/2010-128 zo dňa 24.11.2011, 17C/123/2011-64 zo dňa 9.5.2012, uznesením Krajského súdu Žilina sp.zn. 5CoP/100/2011-130 zo dňa 4.1.2012, výpisom z Obchodného registra Okresného súdu Žilina Oddiel: Sro, vložka číslo: 56067/L, výpisom zo živnostenského registra, potvrdením o príjme navrhovateľa, vyjadrením Byttermu, a.s. Žilina zo dňa 15.3.2012 a 26.6.2012, vyjadrením Mesta Žilina z 29.6.2012, zmluvou o dielo č. 10012011, čestným prehlásením O. L. z 6.7.2012, výpismi z internetovej stránky o hľadaní podnájomu, výpisom z účtu navrhovateľa o platení výživného a zistil nasledovný skutkový stav.

Navrhovateľ pred súdom uviedol, že zo spoločnej domácnosti sa odsťahoval na konci júna v roku 2009. O tom, že odporkyňa má mimomanželský vzťah od konca roku 2003 mal vedomosť. Odporkyňa so svojim priateľom žila v ich spoločnej domácnosti, aj keď on sa v tejto domácnosti moc nezdržoval. Počas tejto spoločnej domácnosti konflikty s odporkyňou ani nemal. Skôr to boli konflikty s jej priateľom. Nesúhlasí, aby maloleté deti boli zverené do osobnej starostlivosti odporkyne, nakoľko ak budú vyrastať v tomto prostredí naďalej, nebudú mať žiadne medziľudské vzťahy. V podstate tieto šesť rokov vyrastajú v izolovanom živote. Sú vytrhnuté z reálneho života, chodia iba do školy, niekedy pred panelák, krúžok a stýkajú sa iba s ľuďmi, ktoré matka uzná za vhodné. Ako opustil spoločnú domácnosť, odporkyňa mu odmieta dať samé maloleté deti, aby sa s ním mohol stretnúť. Stretáva sa nimi jedenkrát za dva týždne a buď idú spolu na ihrisko, do parku alebo do obchodu. Pokiaľ by mu boli zverené R. L. D. J., chodili by do školy, či už na základnú školu alebo osemročné gymnázium do Žiliny s tým, že ráno by odišli spoločne, keď by išiel do práce a zrejme poobede by sa vracali samé. O svoju domácnosť sa stará, varí, perie aj upratuje. Pokiaľ ide o vzťah maloletých detí k priateľovi odporkyne pána T., ide o patologické správanie. Tento vzťah je chorý. Pán T. má tri deti už s inou ženou a nevidel tam nejaký extrémny záujem o deti z jeho strany. Deti nevedia vyrozumieť patologické správanie. Na pojednávaní konanom dňa 21.3.2011 navrhovateľ uviedol na otázky súdu, že viackrát sa snažil vysvetľovať neštandardnú situáciu v ich rodine maloletým deťom. Hovoril im, že môžu urobiť to, že sa zoberú a odídu preč, avšak dcéry o tomto nechceli počuť. Priateľ odporkyne pán T. je úspešný alkoholik a má problémy sám so sebou a všetkým nadáva. Deti boli iba ticho a rešpektovali to. Je pravdou, že chodieval na zahraničné služobné cesty a v tom prípade by sa ohľadne starostlivosti o maloleté deti musel dohodnúť s odporkyňou, nakoľko by to nerád riešil cez svojich rodičov. V súčasnej dobe sa s maloletými dcérami stretáva sám bez prítomnosti odporkyne, keď ten vzťah funguje, stretnú sa jedenkrát do týždňa, niekedy cez víkend. Cez zimu chodili spolu do kina alebo na nejaké nákupy. Keď je spolu s deťmi, cíti tam napätie, nakoľko sú tam určité predsudky. Aby sa tento vzťah vyriešil, je potrebné predovšetkým udobriť komunikáciu jeho s odporkyňou. Táto sa ho niekedy snaží vyprovokovať, keď pred deťmi pýta od neho peniaze. V súčasnej dobe vzťahy medzi nimi už nie sú také, ako boli počas keď spolu žili v jednej domácnosti. Ťažko je maloletým deťom vysvetľovať danú situáciu. Ich program je ísť pred panelák, ku kamarátkam alebo pozeráť televíziu. On však od nich požaduje, aby dodržiavali určité pravidlá v spoločnosti, spoločenské pravidlá, avšak oni rovnako ako ich matka sa tieto pravidlá snažia predovšetkým obchádzať. Sú toho názoru, že pravidlá sú na to, aby sa obchádzali. Napríklad podľa neho domáce úlohy sú na to, aby ich vypracovalo dieťa, a nie matka, jeho nezaujímá to, ako píše matka. Na otázku súdu, aby vysvetlil ako prejavuje svojim maloletým deťom lásku, uviedol, že pri tých dvoch malých chlapcoch to bolo tak, že keď boli malí, škola bola hrou. Avšak, pokiaľ sa týka o dievčatá, je ťažko 12 ročné dievča si posadiť na kolená. Tieto sú viac menej rezervované. Komunikácia ide hlavne vtedy, keď rozprávajú o tom, čo budú robiť na budúce. Dosť často sa spolu rozprávajú o zvieratkách, nakoľko obidve dcéry majú veľmi radi zvieratká a chceli by mať veľa zvieratiek. Maloleté deti ho zatiaľ ešte nenavštívili v rodinnom dome, kde v súčasnej dobe býva a zatiaľ sa o tom spolu ani nebavili. Deti žiada zveriť do svojej starostlivosti, nakoľko chce, aby poznali aj iné hodnoty ako má matka, ktorá má iba tri hodnoty, a to moc, peniaze a chlapov, prípadne ich zveriť do striedavej starostlivosti.

Po zrušení I. stupňového rozsudku navrhovateľ doplnil svoju výpoveď v tom, že od posledného pojednávania pred súdom nemá žiaden kontakt s maloletými dcérami, nakoľko si to odporkyňa nepraje. Učiteľka v škole mu nemôže dať informácie, nakoľko mu uviedla, že odporkyňa ju presvedčila o tom, že má zo súdu nejaké zvláštne poverenie a že tieto informácie mu podať o deťoch nemôže. Zo začiatku chodil za deťmi, s odporkyňou hovoril iba cez bytový zvonček, deti chodili vonku, avšak s ním nekomunikovali. Vzhľadom na to, že odporkyňa si to nepraje, prestal tam chodiť asi trištvrte roka. Na začiatku školského roka 2011/2012 bol v škole za deťmi, stretol sa s nimi, pýtal sa či niečo nepotrebujú a či im to takto vyhovuje, že nebudú spolu komunikovať, pričom z ich strany nebola žiadna reakcia,

ostali ticho. Na to im povedal, že majú na neho telefonický kontakt a môžu sa ozvať kedy budú chcieť. Keď sa náhodne stretnú, tak ich pozdraví a z ich strany iba pokrčia pleciami a nič viac. Asi pred rokom boli maloleté v jeho rodinnom dome, ale len krátko, keď sa zastavili na chvíľočku a potom pokračovali v ceste. V súčasnej dobe nemá pre ne pripravenú izbu, avšak toto je možné zabezpečiť za jeden deň. Komunikácia medzi ním a odporkyňou je vždy iba o financiách, o čom predložil súdu aj výpis z e-mailovej pošty. Býva v rodinnom dome, na ktorý má zmluvu o bezplatnom užívaní do 31.12.2030. Na maloleté dcéry od právoplatnosti rozsudku o rozvode mesačne prispieva na výživné po 100,-€. Na jeho novú adresu mu chodia výzvy na zaplatenie pôžičiek, ktoré si zobrala odporkyňa.

Odporkyňa na pojednávaní pred súdom uviedla, že je pravdou, že nadviazala mimomanželskú známosť v roku 2003 s pánom T.. V tom roku sa to ešte iba vyvíjalo a rozvinulo sa to v roku 2004. V spoločnej domácnosti s pánom T. však začali žiť až v roku 2008, keď získali nájomný mestský byt a v tom čase riešila aj bytovú otázku pána T.. Navrhovateľ veľmi dobre vie, že jeho vzťah a vzťah detí bol iba formálny, nakoľko chodieval často na služobné cesty, na poľovačky, rodine sa venoval málo. Keď sa mal navrhovateľ vrátiť domov, bol to pre deti vždy stres. Museli stáť v pozore aj deti. Deti sa museli dobre učiť, poslúchať, ak neposlúchli, spustil na nich krik, neprimerane a neadekvátne. U navrhovateľa bola v prvom rade práca, kariéra a urobenie si rôznych titulov. Navrhovateľovi umožňuje stretávanie sa s maloletými deťmi, avšak nie je pravda, že by nechcela, aby sa s nimi stretával sám, keď aj samé deti ju prosia, aby sa nemuseli s ním stretnúť. Keď sú s ním, deti nemajú žiaden režim. Nechcú s ním ani obedovať. Sama navrhovateľka telefonicky kontaktuje, pokiaľ ide o stretnutia a navrhovateľ možno jedenkrát za mesiac zavolať, že sa chce s deťmi stretnúť, ale je to málokedy. Navrhovateľ nikdy nemal deti na celý deň alebo na noc. Tieto majú z toho stres a navrhovateľ nevie, čo deti potrebujú. Na ich dopyty odpovedal, že keď to on nemal, ani oni to nepotrebujú. Navrhovateľ nemá takých priateľov, s ktorými by sa mohli stretávať. Naopak, ona z jej strany má dosť priateľov, ktorí majú deti v rovnakom veku a s týmito sa môžu stretávať. Deti pred panelák nikdy nepúšťa samé. Na pojednávaní konanom dňa 21.3.2011 odporkyňa na otázky súdu uviedla, že v súčasnosti s pánom T. už nežije v spoločnej domácnosti. Má nového priateľa, avšak zatiaľ nežijú v spoločnej domácnosti, iba túto plánujú. Deti ho poznajú a veľmi dobre ho prijali, majú dobrý vzťah. Vzťah s pánom T. ukončila niekedy v polovici roka 2010 v mesiacoch máj alebo jún, a to pre rozdielne názory. Uvedomuje si, že takéto prostredie nemá dobrý vplyv na výchovu maloletých detí, avšak od toho je matka, aby sa postarala a snaží sa im to vysvetliť. Pokiaľ ide o nového priateľa, je to jej budúci partner, ktorý je slobodný, súkromný podnikateľ a má veľmi rád deti. Na otázku, či sa snaží maloletým deťom vysvetliť situáciu v rodine, uviedla, že tento skutkový stav nenazýva ako rozpor. Spolu sa o tom bežne rozprávajú, čo sa deje, koho majú radi, kto sa im páči a ak majú deti nejaké otázky, na tieto im odpovie. Keď prídu zo stretnutia s navrhovateľom, nechá ich samé porozprávať, čo robili, kde boli a čo sa im páčilo. Povedia jej, že navrhovateľ je vždy taký namosúrený, zamračený, načo im ona povie, že na budúce možno bude dobre. Myslí si, že je tam hlavne problém v komunikácii. Zdravotný stav maloletých detí je dobrý. R. J. prekonala boréliu a uhryznutie psom. V súčasnej dobe je v sledovaní, je preliečená. R. L. prekonala pneumokokovú nákazu. Rovnako je preliečená a je v pozorovaní. Dcéry Janka a Ľudmila navštevujú športovo turistický krúžok, kde sa platí poplatok polročný 5,- až 10,- EUR, podľa toho, akú vykonávajú turistiku. Potom navštevujú karate, kde je mesačný poplatok na jednu 12,50 EUR, floorbalový krúžok a počítačový krúžok, kde je poplatok za každý krúžok na jednu za pol roka približne 5,- EUR. Na tieto krúžky potrebujú občas nejakú športovú potrebu a pokiaľ nemá finančné prostriedky, obráti sa na navrhovateľa, aby tieto uhradil, ktoré on i uhradí. Krúžky dcéram v septembri 2010 zaplatil navrhovateľ, ona zaplatila krúžky v januári 2011. Navrhovateľ R. L. kúpil v januári 2011 foorbalovú hokejku.

Po zrušení I. stupňového rozsudku odporkyňa doplnila svoju výpoveď v tom smere, že s navrhovateľom sa nestretáva a ani deti. Navrhovateľ nevyvíja žiadnu aktivitu na stretávanie s deťmi, len sa odvoláva a naťahuje proces. Ona na deti pôsobí neutrálne, nezakazuje deťom stretávať sa s otcom. Deti jej jedenkrát povedali, že keď sa korčuľovali, stretli sa s navrhovateľom, ktorý ich naháňal. Navrhovateľ nikdy nebol vzorom svojim dcéram, práve naopak je ním jej terajší priateľ. S deťmi majú dobrý vzťah aj rodičia priateľa. Učiteľke v škole ukázala rozhodnutie súdu, ktorým jej boli deti zverené do starostlivosti, avšak nezakázala jej podávať informácie navrhovateľovi. V súčasnej dobe nemá podpísanú novú nájomnú zmluvu na byt a má splátkový kalendár na splatenie dlhu na nájomnom. S otcom jej posledného dieťaťa s R. L. plánujú spoločné žitie, a dňa 2.2.2012 založili obchodnú spoločnosť, z ktorej by mal byť v budúcnosti príjem.

Zástupca kolízneho opatrovníka s poukazom na pomery u matky navrhol maloleté deti zveriť do osobnej starostlivosti otca.

Svedkyňa F. Q., triedna učiteľka maloletých dcér účastníkov konania, potvrdila, že maloleté majú prospech dobrý. R.. L. bola vyznamenaná a bude aj tento rok. R.. J. bude mať trojku z angličtiny, inak by bola tiež vyznamenaná, pritom sa oproti minulému roku zlepšila. K ich správaniu nemá výhrady. S matkou detí je v kontakte, zúčastňuje sa stretnutí rodičov. Otec sa minulý školský rok bol informovať na deti asi 3-krát, kedy jej vyplácal aj nejaké školské výlety. Tento školský rok asi 2-krát telefonicky, avšak nakoľko na začiatku školského roka vo formulári bola kolónka otca vyškrtnutá, s tým že iba matka je zákonný zástupca, odmietla mu podať informáciu o dcérach. Nebolo jej predložené žiadne rozhodnutie o tom, že by bol otec zbavený práv a povinností k svojim deťom. Naposledy sa telefonicky informoval asi pred 2 mesiacmi, kedy sa spojila s matkou detí a táto jej povedala, že nemá podávať žiadne informácie a má sa vždy spojiť s ňou.

Súd vo veci vypočul aj R. L. D. J. v neprítomnosti rodičov. R.. L. uviedla, že škola ju baví a venuje sa športom aj súťažne, a to hrá frollball a venuje sa atletike. Vzťah k matke má pozitívny, stará sa o ňu, učí sa s ňou, zaujíma sa o ňu, čo sa nedá povedať o otcovi. Niekedy spolu chodili vonku, ale sa s nimi nerozprával. S otcom ani nechce mať dobrý vzťah, nakoľko jej kedysi povedal, že keď sa bude dobre učiť, niečo jej kúpe. Výsledky boli dobré a ani ju nepochválil za ne. Otec bol väčšinou v práci a keď s ním trávili voľný čas tak boli buď v nejakých obchodných centrách, v kine alebo sa spolu prechádzali, ale bolo to o ničom. Keď prestal s nimi žiť, kontaktoval sa s nimi 1-krát za 2-3 týždne, nevedel sám navrhnúť kde pôjdu, potom oni navrhli kino, chodili do lesoparku na ľanovú dráhu. Na mamu sa nikdy neopýtal. Zo začiatku bola s nimi aj matka keď sa mali stretnúť v obchodnom centre, ale sa na seba iba pozerali. U otca v rodinnom dome boli 1-krát, aj to čakali iba pred domom, lebo si otec niečo doma zabudol a potom išli do Carrefouru. Naposledy sa s otcom stretla asi pred polrokom, keď predtým zavolať mame, oni mali vtedy športovoturisticý krúžok, potom prišiel o týždeň a išli spolu do kina do Maxu. Maloletá sa vyjadrila, že majú teraz novú rodinu, skôr si rozumie s terajším priateľom matky, s ktorým chodia na výlety, zaujíma sa ako sa učí v škole. Tento ich navštevuje každý deň, chodí s matkou na nákup a v sobotu a nedeľu sú spolu vonku. Biologický otec bol za nimi v škole asi 2-krát, spýtal sa ich či niečo nepotrebujú a či netreba niečo zaplatiť. Keď išli na výlet dal každej po 20,-€. Na otázku súdu uviedla, že v tomto čase neuvažuje o tom, že by chcela s otcom nadviazať bližší kontakt, možno v budúcnosti. Skôr ju zaujíma ako si žije ich rodina.

R.. J. uviedla, že škola ju baví a okrem angličtiny má samé jednotky. Zaujíma ju atletika, hokej, hokejball, futbal, frollball, všetko robí súťažne. Vyjadrila sa, že majú 3-izbový byt, ale mama s otcom založili stavebnú firmu a stavajú si dom v zahraničí. Na otázku súdu, koho myslela „otec“ uviedla, že terajší priateľ matky. Biologického otca označila ako „tohto“ moc nemusí, nestaral sa o ňu, nepodporoval ju, býval v práci, chodil na poľovačky. Mamin priateľ ju podporuje aj v športe. Keď nežili s otcom, stretávali sa asi 1-krát do mesiaca, sedeli na lavičke, bolo ticho a nič nehovoril. Keď mu navrhli, aby išli do mesta, tak sa prechádzali len tak ticho, išli do obchodu, avšak im nechcel nič kúpiť, bol žgrolš. Napríklad v McDonalde bolo všetko drahé alebo nezdravé, pred 2 a pol rokom jej sľúbil kúpiť korčule, nekúpil jej ich dodnes. U neho doma nebola nikdy, iba vie, že býva v Brodne. V škole sa bol na ne pýtať minulý školský rok a učiteľka mu povedala, aké majú známky. S otcom sa stretla na súde asi pred polrokom v inej veci, pred školou sa s ním nestretla, iba sestra L.. Otcovi už nechce dať šancu, mal na to už dosť času, nemá s ním už žiaden vzťah a ona už má teraz nového „otca“. Matka ich aj na stretnutie s otcom pripravila, avšak ona odmietla ísť s ním na to stretnutie.

Podľa § 113 ods. 1 O.s.p. s konaním o rozvod manželstva je spojené konanie o úpravu pomerov manželov k maloletým deťom z ich manželstva na čas po rozvode.

Podľa § 24 ods. 1 Zákona o rodine v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa upraví súd výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti prispievať na jeho výživu alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

Podľa § 24 ods. 2 Zákona o rodine rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná.

Podľa § 24 ods. 3 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov vždy prihliadne na záujem mal. dieťaťa, najmä na jeho citové väzby a vývinové potreby a stabilitu budúceho výchovného prostredia.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopnosti, možnosti a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1, 2 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie (1). Výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa (2).

Podľa § 77 ods. 1, 2 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremičuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa (1). Práva na jednotlivé opakujúce sa plnenia výživného a ostatné práva na peňažné plnenia vyplývajúce z tohto zákona sa premlčujú (2).

Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že manželstvo účastníkov konania bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Žilina č.k. 33C/126/2009-128 zo dňa 31.3.2011, ktorý nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 22.4.2011. Zo správy o prešetrení rodinných pomerov kolíznym opatrovníkom mal súd preukázané, že matka s deťmi žije v 3-izbovom byte a v súčasnej dobe je na rodičovskej dovolenke. V spoločnej domácnosti bývajú aj súrodenci R.. F., V.. XX.X.XXXX, R.. I., V.. XX.X.XXXX D. R.. K. R., V.. XX.X.XXXX. Podľa vyjadrenia matky sa deti s otcom v minulosti stretávali 1x do mesiaca za jej prítomnosti, prevažne v nákupných centrách. V súčasnosti sa nestretávajú vôbec, otec nehľadá a ani nehľadal možnosti stretnúť sa s deťmi. Naposledy bol za deťmi v škole na začiatku školského roka. Deti otca odmietajú a ona ich nebude nútiť. Rodičia medzi sebou nekomunikujú. Šetrením u otca maloletých detí bolo zistené, že býva v rekonštruovanom veľkom rodinnom dome, ktorého obývatel'ná časť pozostáva z 3 izieb, kuchyne, haly a príslušenstva. V prípade zverenia do jeho starostlivosti majú u otca vytvorené vhodné podmienky pre zdravý vývoj, tento je zamestnaný.

Z pripojených rozsudkov Okresného súdu Žilina č.k. 2C 94/2009-33 zo dňa 30.11.2009, č.k. 18C/11/2011-202 zo dňa 14.7.2011 a č.k. 6C/182/2011-51 zo dňa 16.12.2011 mal súd preukázané, že bolo určené, že S.. Z. V., Y.. nie je otcom R. I., V.. XX.X.XXXX, R.. F., V.. XX.X.XXXX D. R.. K. R., V.. XX.X.XXXX.

Matka toho času poberá rodičovský príspevok vo výške 194,70 €. Z výpisu zo živnostenského registra vyplýva, že táto založila živnosť od 19.10.2011 v stavebných prácach - prípravné práce k realizácii stavby, dokončovacie stavebné práce pri realizácii exteriérov a interiérov a dňom 9.1.2012 faktoring a forfaiting. Z výpisu z Obchodného registra OS Žilina vyplýva, že od 2.2.2012 je spoločníčkou obchodnej spoločnosti VR Holding, s.r.o., so sídlom Žilina, V. Tvrdeho 12. Z potvrdenia zamestnávateľa odporkyne mal súd

preukázané, že táto v období od decembra 2008 do novembra 2009 dosahovala priemerný mesačný čistý príjem v sume 561,66 EUR. Z ďalšieho potvrdenia pri nariadení znaleckého dokazovania mal súd preukázané, že odporkyňa v období marec, apríl a máj 2010 dosahovala priemerný mesačný čistý príjem vo výške 710,33 EUR.

Z potvrdenia o príjme od zamestnávateľa navrhovateľa mal súd preukázané, že tento v období od decembra 2008 do novembra 2009 dosahoval priemerný mesačný čistý príjem 1.081,36 EUR. Z potvrdenia pri nariadení znaleckého dokazovania mal súd za preukázané, že navrhovateľ v období za mesiace marec, apríl a máj 2010 dosahoval priemerný mesačný čistý príjem 840,68 EUR. Z potvrdenia zo dňa 15.2.2012 vyplýva, že navrhovateľ v období od februára 2011 do januára 2012 dosahoval priemerný mesačný príjem 793,17 €.

Z výpisu z účtu navrhovateľa vyplýva, že tento od právoplatnosti rozsudku o rozvode si svoju vyživovaciu povinnosť k maloletým dcéram Ľ. D. J. plnil pravidelne mesačne voči každej v sume po 100,-€.

Z potvrdenia Byttermu, a.s. Žilina a Mesta Žiliny bolo preukázané, že odporkyni platnosť nájomnej zmluvy na 3-izbový byt bola do 31.5.2011, ktorá nájomná zmluva bola na dobu určitú. Odporkyňa bola vyzvaná na vypratanie bytu, keďže výzvu nesplnila bude v najbližšej dobe podaný návrh na súd na jeho vypratanie. Na byte je evidovaný ku dňu 26.6.2012 nedoplatok vo výške 6.421,29 € a s Mestom Žilina odporkyňa nemá uzatvorenú dohodu o splátkach. O. L. (matka priateľa odporkyne) v čestnom vyhlásení zo dňa 6.7.2012 uviedla, že súhlasí aby snúbenica jej syna Ľ. V. spoločne so svojimi deťmi v prípade vysťahovania dočasne bývala s nimi v spoločnej domácnosti Ľ. Ž., V. P. C.. XX. Z výpisu z internetových stránok bolo preukázané, že odporkyňa sa zaujíma o prenájom bytu inzerovaných realitnými kancelármi, a to cez M&M reality Žilina, Realitná kancelária RED, s.r.o. Žilina.

Súd vo veci nariadil znalecké dokazovanie znalcom z odboru psychológie, klinickej psychológie detí a dospelých a zo záverov znaleckého posudku č. 55/2010 vyplýva, že citová väzba mal. Ľ. S. J. k matke i otcovi je kriticky diferencovaná. Maloleté deti dokážu racionálnejšie rozlíšiť príčiny napätia a konfliktov medzi rodičmi, vo vzťahu k svojej vyspelosti ich následne dokážu racionálne zdôvodniť a prenášať do svojho citového postoja k jednotlivým rodičom. Emocionálna reaktivita maloletej Ľ. S. J. v citovej polarite k matke zahŕňa prevažujúce pozitívne citové väzby aj citové postoje matky voči nim vnímajú ako pozitívne. Vo vzťahu k otcovi prevláda u obidvoch dcér skôr rezervovaný a ambivalentný, nie vyslovene odmietavý postoj. Ľ. takisto ako jej sestra J. vnímajú odchod otca zo spoločnej domácnosti ako náhly. Otec im situáciu nevysvetlil. Interpretácia výsledkov taktiež zaznamenáva v prejavoch Ľ. S. J. pocity, že sú nedostatočne prijímané otcom. V popredí osobnostných charakteristík matky prevažuje psychická integrovanosť, psychická stabilita a vyváženosť emocionality, napriek pretrvávajúcej rodinnej kríze. Osobnosť matky je adekvátne štrukturovaná, rezistentná voči záťaži, preto primerane prekonáva dôsledky rodinnej krízy. Matka má primerané osobnostné a výchovné predpoklady na starostlivosť a výchovu maloletých detí. Otec je primerane štrukturovanou a integrovanou osobnosťou. Zjavná je prítomnosť racionálnej kontroly reality, aktívne kompenzačné mechanizmy osobnosti, ktoré umožňujú otcovi i pri výraznejšej sociálnej záťaži adekvátne zvládať záťažové situácie. Otec disponuje porovnateľnými, primeranými osobnostnými a výchovnými predpokladmi na starostlivosť a výchovu maloletých detí ako matka. Obaja rodičia majú porovnateľné, primerané, vyvážené predpoklady pre osobnú starostlivosť o maloleté deti. Znalec odporúča zohľadniť zákonitosti vývinu detí, ich dosiahnutú vývinovú úroveň a ich vzájomné súrodenecké citové väzby, čo nepodporuje možnosť oddelenej výchovy súrodencov. Maloleté deti dosahujú vývinové obdobie, kedy je v popredí prirodzená vývinová zákonitosť, ktorou je intenzívnejšia pripútanosť detí k matke - u dcér Ľudmily a Janky v dôsledku citlivého pubertálneho vývinu aj vo vzťahu k pohlaviu detí, kedy k objasneniu intimity vývinu má k dcéram bližšie matka ako otec. V danej rodinnej situácii teda možno predpokladať, že maloleté deti sa budú ťažšie vyrovnávať s neprítomnosťou matky, ak s nimi matka nebude v súvislom kontakte, pričom je samozrejme nevyhnutný pravidelný kontakt detí s otcom.

V spoločnom rozhovore znalkyne s obidvoma rodičmi v domácnosti matky analyzovala aj možnosť zverenia maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti rodičov. Matka navrhla mesačný interval pobytu všetkých štyroch detí u otca. Otec súhlasil so starostlivosťou o všetky štyri deti (v tom čase aj R.. F. D. R.. I.) v týždňovom intervale striedavej starostlivosti. Skúsenosti so striedavou výchovou podporujú skôr dvojtýždňový interval striedavého pobytu detí u rodičov. Aktuálne dcéry Ľ. S. J. odmietajú dlhodobejší pobyt u otca, nie je však vylúčené, že keď sa vzájomné vzťahy rodičov a detí upraví, možno uvažovať aj o odporúčení inštitútu striedavej osobnej starostlivosti, čo sa ale javí ako veľmi náročný proces vzhľadom na počet detí a ich vývinovú úroveň. Ak bude aj v budúcnosti pretrvávajúť vzájomná

konfliktná komunikácia rodičov v prítomnosti detí, môže veľmi vážne ohroziť primeranosť celkového vospievania detí, spôsobiť ich citovú depriváciu, nenaplnenie podstatných citových väzieb dieťaťa s obidvoma rodičmi. V zmysle novely Zákona o rodine v budúcom vývine rodiny možno odporučiť zváženie Inštitútu striedavej výchovy, nakoľko sú obidvaja rodičia adekvátne spôsobilí zabezpečiť všestrannú starostlivosť o deti. Návrh na zverenie všetkých maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti rodičov podporuje len za predpokladu, že rodičia prekenu konfliktnú komunikáciu, na čo v aktuálnom období ešte nie sú predpoklady. V perióde striedania odporúča dvojtýždňový interval.

U rodičov nebolo zistené priame ovplyvňovanie detí. Deti dokážu rozlíšiť podstatu rozchodu rodičov, sú vnímavé k vysvetleniu, ktoré im rodič poskytne. R. Ľ. a Janka vnímajú odchod otca zo spoločnej domácnosti ako náhly, otec im situáciu nevysvetlil. Interpretácia výsledkov taktiež zaznamenáva v prejavoch Ľ. S. J. pocity, že sú nedostatočne prijímané otcom. Ich postoje sú determinované vlastným poznaním a nepriamo i postojom matky k rodinnému vývinu. Deti otca rešpektujú ako rodiča, ale aj Ľudmila aj Janka nezávisle opisujú spomienky z detstva, kedy bol s nimi otec menej v kontakte, často bol v práci, na služobných cestách, na poľovačkách, obraz o ňom si vytvorili predovšetkým na báze svojich skúseností, spomienok. Deti dokážu racionálne vysvetliť adekvátnosť roly otca v rodine ako rodiča, pritom diferencovať rolu matky a rolu otca v rodine. Vnímajú predošlú i terajšiu komunikáciu medzi matkou a otcom ako napätú s tendenciou k vzájomným nedorozumeniam. Znalčka nepredpokladá vyslovene dominantný postoj matky v komunikácii s otcom detí, ale rodinný vývin poukazuje na aktívnejší postoj matky vo vzťahu s otcom a u otca prvotnú tendenciu k „úniku z problému“ v rodine. Matka dáva v komunikácii s deťmi priestor k vyjadreniam detí. Je vnímavá k ich vnútornému prežívaniu, podnecuje ich ku kooperácii, spolurozhodovaniu, nie je dominantná, nepresadzuje výlučne svoj náhľad. Y. T. nežije v spoločnej domácnosti s matkou a jej maloletými deťmi od júna 2010, preto nie je reálne možné sa vyjadriť k otázke, či je matka schopná vytvoriť a dlhodobo vytvárať s terajším partnerom pánom T. pre deti plnohodnotné štandardné rodinné a výchovné prostredie. Prostredie, v ktorom deti vyrastali, keď žili s matkou v spoločnej domácnosti za prítomnosti jej priateľa a súčasne aj otca detí bolo neprimerané, mohlo vyústiť do citovej deprivácie detí, dezorientácie v normalite partnerských a rodinných vzťahov, čo sa prejaví až v budúcom vývine detí, najmä pri nadväzovaní ich partnerských vzťahov. Z reakcií dcér Ľudmily a Janky počas znaleckého vyšetrenia vyplýva, že matka deťom postupne situáciu vysvetlila, otec s nimi nevedol rozhovory, v ktorých by im vysvetlil svoj postoj, zmenu v citovom vzťahu s ich matkou. O vzťahu matky s pánom T. sa obidve maloleté nezávisle vyjadrujú ako o vzťahu, ktorý rešpektovali, aj samotného priateľa matky rešpektovali, ale neprejavovali k nemu výraznejšiu citovú náklonnosť. Tento partnera vnímali ako jej partnera a rodiča svojich súrodencov, rešpektovali jeho výchovné pokyny, pritom si nevytvorili k nemu vzťah rodič - dieťa.

Uznesením Krajského súdu Žilina č.k. 5CoP/100/2011-130 zo dňa 4.1.2012 bolo potvrdené uznesenie Okresného súdu Žilina č.k. 21P/33/2010-99 zo dňa 27.9.2011, ktorým bol návrh navrhovateľa na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým sa domáhal úpravy styku s maloletými deťmi zamietnutý. Z odôvodnenia tohto rozhodnutia vyplýva, že návrh na nariadenie predbežného opatrenia bol zamietnutý z dôvodov, že nebolo osvedčené, že existuje nebezpečenstvo bezprostredne hrozacej ujmy maloletým deťom, ani nebolo osvedčené, že ich záujem je ohrozený, alebo im hrozí iná ujma zo strany matky. Vo veci boli vypočuté aj maloleté dňa 22.9.2011, ktoré sa odmietli stretávať s otcom, nakoľko keď chcú ísť na určité miesto, otec tam nechce ísť, presadzuje si svoju vôľu, nevie sa s nimi rozprávať, buď sa len usmeje alebo je ticho.

Rozsudkom Okresného súdu Žilina, č.k. 21P/33/2010-128 zo dňa 24.11.2011 boli mal. Ľ. D. J. zverené do osobnej starostlivosti matke, otec bol zaviazaný prispievať na ich výživu na každú po 100,-€ s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku a bol upravený styk otca s maloletými dcérami. Rozsudok doposiaľ nenadobudol právoplatnosť pre odvolanie otca. Z odôvodnenia tohto rozhodnutia vyplýva, že v tomto konaní boli vypočuté maloleté, kde taktiež sa vyjadrili, že chcú ostať bývať u matky. S otcom sa nemajú o čom porozprávať a vyslovili nesúhlas so stretávaním sa s otcom, pretože počas týchto stretnutí otec jednoznačne presadzuje svoju vôľu. Vo veci bolo vykonané aj dokazovanie nariadením pohovoru rodičov a maloletých na Referáte poradensko-psychologických služieb pri ÚPSVaR Žilina. Zo správy zo dňa 18.11.2011 vyplynulo, že otec trvá na tom, aby deti boli zverené do jeho starostlivosti z dôvodu, aby mohol výchovne vplyvať na deti, nakoľko rodičia majú rozdielny spôsob výchovy. Matka dáva dcéram viac voľnosti, otec viac trvá vo výchove na pravidlách. Obe dievčatá si myslia, že otec o nich nemá záujem, nevie s nimi komunikovať, nevie sa s nimi porozprávať, neberie do úvahy ich názor a požiadavky. Vyčítali otcovi, že trávil s nimi vždy málo času. O vzťahu k matke sa vyjadrujú ako o dobrom, matka je milá a dobrá. V závere správy Referát konštatuje, že maloleté preferujú a emočne inklinujú k matke. Odporučil zveriť deti do jej starostlivosti, maloleté deti prejavujú k otcovi arogantný, odmietavý a

neúctivý postoj, čo je považované za rizikové pre ich ďalší zdravý psychický a mravný vývin. Stretnutia s otcom podmieňujú maloleté zmenami u otca najmä, aby sa im viac venoval, bol komunikatívnejší, prípadne vyhovel, najmä v prípade R.. J., ich finančným nárokom. Na druhej strane nie sú momentálne ochotné sa s otcom stretnúť. V tejto súvislosti nemožno vylúčiť vplyv matky. Vzťah otca k deťom však nie je považovaný za škodlivý, prípadne ohrozujúci psychický vývin detí. Stretnutie otca s maloletými Referát doporučil aktuálne upraviť aspoň na raz za dva týždne v sobotu.

Pokiaľ sa týka zverenia maloletých detí do osobnej starostlivosti niektorým z rodičov, na čas po rozvoде, rodičia pred súdom neuzavreli rodičovskú dohodu. Obaja žiadali zveriť R. E. L. D. J. do svojej osobnej starostlivosti. S poukazom na vytvorené neštandardné rodinné podmienky odporkyňou, súd vo veci nariadil znalecké dokazovanie znalcom klinickej psychológie, za účelom zistenia vzťahu rodič - dieťa a ktorý z rodičov má väčšie predpoklady na starostlivosť o maloleté deti. Z tohto znaleckého dokazovania mal súd preukázané, že obaja z rodičov majú rovnaké predpoklady zabezpečiť osobnú starostlivosť maloletých detí pochádzajúcich z manželstva, avšak citový vzťah maloletých detí k matke je vytvorený, ale vzťah maloletých detí s otcom nie je vytvorený. Sám navrhovateľ pred súdom uviedol, že pokiaľ sa stretáva s maloletými deťmi, cíti tam napätie. Súd sa snažil otázkami na navrhovateľa zistiť, aký je tento vzťah, ako sa navrhovateľ snaží odstrániť uvedené napätie medzi ním a maloletými dcérami. Navrhovateľ sa iba vyjadril, že je ťažko s nimi viesť komunikáciu, keď deti nevedia pochopiť patologické správanie a ťažko je už 12 ročnému dievčaťu prejavovať rodičovskú lásku. Na uvedenú otázku navrhovateľ však najskôr odpovedal, že „s tými menšími je škola hrou“, teda vyjadroval sa najskôr k deťom, ktorým nie je biologickým otcom, ale k prejavovaniu lásky k svojim vlastným dcéram sa už nevedel vyjadriť. Dokonca navrhovateľ so svojimi dcérami ešte nenavštívil ani svoje terajšie bydlisko, aby mali možnosť sa tieto oboznámiť s prostredím, kde chce navrhovateľ vykonávať starostlivosť o nich, iba v jednom prípade (čo potvrdila aj R.. J.) boli pri rodinnom dome zastavení, keď si navrhovateľ niečo zabudol doma a potom pokračovali v ceste (ale maloleté v dome neboli). Navrhovateľ sa vyjadroval, že dcéry majú radi zvieratká, často sa o tom rozprávali, teda mal možnosť nadviazať s nimi bližší vzťah aj cez tieto zvieratká. V znaleckom posudku je navrhované, že by bolo štandardné vo veci ak by bola nariadená striedavá starostlivosť o maloleté deti, avšak zároveň je poukázané na to, že v súčasnej dobe nie sú na to vytvorené podmienky, nakoľko tu zlyháva komunikácia medzi rodičmi. Rovnaké závery boli zistené aj pri pohovore na Referáte poradensko-psychologickom pri ÚPVSaR Žilina, ktoré bolo vykonané vo veci tunajšieho súdu sp.zn. 21P/33/2010 a tiež bolo odporúčané deti zveriť do starostlivosti matky s poukazom na nevytvorený vzťah otca s deťmi a upraviť styk otca s deťmi. Súd je rovnako toho názoru, že v súčasnej dobe by bolo predčasné rozhodovať o striedavej starostlivosti maloletých detí, nakoľko navrhovateľ si najskôr musí vytvoriť vzťah rodič a dieťa, aby nebolo pre maloleté deti traumatizujúce, že budú vytrhnuté z doterajšieho prostredia. Zo znaleckého posudku, ako aj z výsluchu navrhovateľa pred súdom, mal súd za preukázané, že navrhovateľ málo komunikoval s dcérami. Odišiel zo spoločnej domácnosti bez toho, aby vysvetlil situáciu maloletým deťom v tom zmysle, že pokiaľ má aj problémy s ich matkou, nenarúša to ich vzťah rodič - dieťa. Ich dospelácke problémy nemôže prenášať na maloleté deti, dospelí rodičia sú povinní správať sa tak, aby ich maloleté deti nepociťovali ich manželskú krízu alebo túto pociťovali, čo najmenej. Toto si musia uvedomiť obaja rodičia (tak matka ako aj otec). Preto keď odporca opúšťa spoločnú domácnosť, mal spôsobom ako sú maloleté deti schopné toto pochopiť, vysvetliť prečo tak koná a že tieto naďalej bude navštevovať a neovplyvní to ich vzťah. Súd vo veci vypočul aj samotné R. L. D. J., ktoré sa jednoznačne vyjadrili, že chcú vyrastať u matky, odmietajú otca, nakoľko tento s nimi málo komunikuje, buď sa len usmeje alebo je ticho (rovnako sa prejavoval aj počas pojednávania v tomto konaní). Maloleté sa venujú športovaniu aj súťažne, otec mal možnosť aj takto upevniť vzťah s nimi, ak by sa bol zaujímal o ich športovú činnosť, aké výsledky v nej dosahujú, zúčastňovaním sa na týchto športových podujatiach a následne sa vyjadriť dcéram k ich výsledkom a pod. Navrhovateľ však ani v tomto neprejavil iniciatívu.

Na druhej strane je pravdou, že neštandardnú situáciu v rodine, teda v prostredí, v ktorom vyrastali maloleté deti, zapríčinila odporkyňa svojím vzťahom s pánom T.. V súčasnej dobe s ním už nežije, má nadviazaný nový vzťah, o ktorom sa aj maloleté vyjadrili, že sa zaujíma o ich činnosť či už školskú alebo mimoškolskú, trávi s nimi voľný čas (dokonca R.. J. sa o ňom vyjadrovala ako o otcovi). Navrhovateľ sa snažil spochybniť osobnosť nového partnera odporkyne výpisom z facebooku, súd je však toho názoru, že taký dôkaz ešte nič nehovorí o charaktere priateľa odporkyne a maloleté ho opisovali ako osobu, ktorá sa o nich stará, zaujíma sa o ich výsledky v škole a v športovej činnosti. Zároveň však v starostlivosti matky o deti neboli zistené nedostatky. Tieto dosahujú dobré študijné výsledky. Pokiaľ je postoj maloletých detí k otcovi taký, že je tam napätá situácia, aj samotná matka je povinná viesť deti k tomu, aby boli ochotné

stretávať sa s otcom a aby tento vzťah bol dobrý a nebol narušený z dôvodov, ktoré zapríčinili dospelí rodičia. Je len v prospech a v záujme maloletých detí, aby udržiavali príbuzenský vzťah s oboma rodičmi a obaja sa rovnako podieľali na ich výchove. Matka si tiež musí uvedomiť, že striedaním partnerov nevytvára vhodné rodinné prostredie, čo môže mať negatívny vplyv na vývoj detí v budúcnosti, ako to vyplýva zo záverov znaleckého posudku.

Je pravdou, že na strane navrhovateľa sú sociálne istoty (má zamestnanie, zabezpečené bývanie), matka má dlh na byte a hrozí jej vysťahovanie. V čase vyhlasovania rozsudku však matka má kde bývať a preukázala, že sa zaujíma o podnájom bytu a tiež matka jej terajšieho priateľa čestným vyhlásením vyjadrila súhlas, pre prípad, že by nemala kde bývať, že môže bývať dočasne s deťmi v ich spoločnej domácnosti. Na druhej strane však navrhovateľ súd nepresvedčil o tom, že by zvládol výchovu maloletých dcér aj po emocionálnej stránke. Deti s ním nemajú vytvorený vzťah a odmietajú ho. Je pravdou, že tieto vo svojej výpovedi sú ovplyvnené prostredím v ktorom vyrastajú, čo je logické a zo záverov znaleckého posudku vyplýva, že nebolo zistené priame ovplyvňovanie detí. Avšak práve v záujme maloletých detí (na ktorý súd je povinný prihliadať predovšetkým) nie je možné (aby tieto neutrpeli psychickú traumu) kategoricky ich vytrhnúť z prostredia, v ktorom vyrastajú, majú citové väzby a dať ich do osobnej starostlivosti niekomu, koho v súčasnej dobe odmietajú a do prostredia, na ktoré ich navrhovateľ doposiaľ ničím nepripravil. Navrhovateľ práve od rozhodnutia o rozvoze (v ktorom mu bola tiež vytýkaná mala iniciatíva ohľadne získania náklonnosti dcér) ešte menej často navštevoval dcéry - asi 2-krát (prítom predtým to bolo aspoň 1-krát za mesiac). Tvrdil, že keď sa stretol vonku s dcérami tak ho odmietali, ale práve preto ich mal častejšie navštevovať a bolo na ňom, ako na dospelom získať si ich priazeň, napríklad aj tak ako sa súd vyššie vyjadril, aby maloleté videli, že má skutočne o nich záujem a ich mimoškolské aktivity (nielen povinnosťami) a svojou vytrvalosťou im preukázať, že mu na nich záleží. Maloleté pred súdom vytykali navrhovateľovi, že sa im málo venoval a bol viac v práci, pričom aj zo záverov znaleckého posudku vyplýva, že obraz o ňom si vytvorili predovšetkým na báze svojich skúseností, spomienok. Súd v záujme maloletých detí nemôže prihliadať iba na skutočnosti vyplývajúce z materiálnej a finančnej situácie toho-ktorého rodiča, ale tiež aký vzťah majú deti ku každému z rodičov, v danom prípade sa jedná o deti, ktoré si už svoj názor vedia vysloviť, preto bol súd povinný prihliadnuť aj na ich vyjadrenie a tiež pokiaľ sa jedná o prostredie, ktoré mala vytvoriť matka, zatiaľ nebolo zistené, že by toto negatívne vplývalo na vývoj detí, tieto dosahujú veľmi dobré študijné výsledky, s ich správaním v škole nie je problém, majú veľké mimoškolské aktivity. Ak by bolo prostredie matky tak negatívne vplývalo na vývoj detí, tieto by určite nedosahovali také výsledky. Súd pri rozhodovaní vychádzal aj z toho, že na domácnosť sú zvyknuté, prihliadal na ich vek a pohlavie a že starostlivosť matky je nevyhnutná.

Vychádzajú z konštatovaného skutkového stavu a záverov znaleckého posudku aj po doplnení dokazovania (predovšetkým výsluchom maloletých) súd dospel k záveru, že v súčasnej dobe nie sú podmienky na to, aby v záujme maloletých tieto boli zverené do osobnej starostlivosti navrhovateľa alebo do striedavej starostlivosti rodičov, a preto súd rozhodol o zverení maloletých detí na čas po rozvoze do osobnej starostlivosti matke.

Rodičia sú povinní prispievať na výživu svojich maloletých detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Navrhovateľ dosahoval priemerný mesačný príjem v období od decembra 2008 do novembra 2009 vo výške 1.081,36 EUR a v období od marca do mája 2010 v priemere 840,68 EUR a v období od februára 2011 do januára 2012 vo výške 793,17 €. Odporkyňa v období od decembra 2008 do novembra 2009 dosahovala priemerný mesačný príjem 561,66 EUR a v období od marca do mája 2010 v priemere 710,33 EUR. Toho času poberá rodičovský príspevok vo výške 194,70 €, v novembri 2011 získala živnostenské oprávnenie a vo februári 2012 sa stala spoločníčkou obchodnej spoločnosti. R. L. v čase rozhodovania dosiahla vek 13 rokov. Navštevuje krúžok karate, kde je mesačný poplatok 12,50 EUR, športovo turistický krúžok, kde je poplatok za pol roka 10,- EUR, floorball poplatok za pol roka 5,- EUR, počítačový krúžok poplatok za pol roka 5,- EUR a takisto sú zvýšené náklady na jej športovú výbavu. R. J. v čase rozhodovania dosiahla vek 12 rokov. Navštevuje rovnaké krúžky ako R. L. a sú tam tiež rovnaké poplatky. U oboch ide o dobrý zdravotný stav a choroby, ktoré predtým prekonali, už sú preliečené a sú iba v pozorovaní. S prihliadnutím na potreby maloletých detí, ako aj na príjmy oboch rodičov, na to, že odporkyňa má ďalšiu vyživovaciu povinnosť voči R. F. V. XX.X.XXXX, R. I., V. XX.X.XXXX D. R. K. R., V. XX.X.XXXX, súd stanovil vyživovaciu povinnosť navrhovateľa voči nim na každú v sume po 130,- EUR. Súd je toho názoru, že takto stanovené výživné je primerané s prihliadnutím na záujmy a potreby maloletých.

Nakoľko súd v zmysle ust. § 113 O.s.p. rozhodoval o právach a povinnostiach maloletých na čas po rozvoде, rozsudok o rozvoде rodičov maloletých nadobudol právoplatnosť dňa 22.4.2011, súd bol povinný rozhodnúť aj o zameškanom výživnom od 22.4.2011 do 30.6.2012 (keď splatnosť výživného bola stanovená na 20-teho toho ktorého mesiaca). Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že navrhovateľ si svoju vyživovaciu povinnosť na každú maloletú dcéru od právoplatnosti rozsudku o rozvoде plnil pravidelne mesačne vo výške 100,-€. Takto mu u každej maloletej vznikol nedoplatok na výživnom za 8 dní v mesiaci apríl 2011 vo výške 8,-€ a po 30,-€ za 14 mesiacov, teda celkom u každej dlh vo výške 428,-€, ktorý mu súd povolil splatiť v mesačných splátkach u každej po 30,-€ spolu s bežným výživným, pod následkom výhody splátok, čo znamená, že ak navrhovateľ poruší uvedený splátkový kalendár, má to za následok zročnosť celého plnenia (zameškaného výživného). Odporkyňa namietala, že navrhovateľ jej zo začiatku zasielal výživné na účet, kde mala debetný stav, a toto výživné bolo bankou vždy použité na úroky, preto nemohla finančné prostriedky použiť na výživu maloletých detí. Súd tu poukazuje na skutočnosť, že navrhovateľ si svoju vyživovaciu povinnosť splnil riadne, keď toto uhradil na účet vedený na meno matky maloletých detí a nezodpovedá za debetný stav na tomto účte.

Rodič, ktorému neboli deti zverené do osobnej starostlivosti na udržiavanie príbuzenského vzťahu má právo, ale zároveň aj povinnosť (a aj takto sa podieľa na výchove detí) stretávať sa so svojimi maloletými deťmi. Preto súd upravil stretávanie navrhovateľa s maloletými deťmi, tak ako je to uvedené vo výrokovvej časti tohto rozsudku. Z úpravy tohto stretávania vyplýva, že súd sa snažil stretávanie otca s deťmi upraviť čo najčastejšie, aby mal navrhovateľ možnosť napraviť narušené vzťahy rodič - dieťa, aby sa tieto tiež mohli oboznámiť s prostredím, v ktorom otec býva a takto si vybudovali citovú väzbu aj k tomuto prostrediu. Pri určení tohto obdobia stretávania však bol povinný tiež prihliadať na to, že v súčasnej dobe sú ich vzťahy nie dobré, a preto stretávanie nemohli byť upravené na dlhšiu dobu. V prípade ustálenia tohto vzťahu rodič - dieťa, nápravy komunikácie medzi rodičmi, ako aj s oboznámením sa prostredím, kde žije otec a v ktorom by v prípade zverenia do starostlivosti otcovi mali deti vyrastať, je možné uvažovať o striedavej starostlivosti rodičov. Obaja rodičia si musia predovšetkým uvedomiť, že sú to práve oni, ktorí sú povinní chrániť záujmy svojich maloletých detí a tiež že je lepšie pre výchovu týchto detí ak nadviažu komunikáciu spolu ohľadne starostlivosti k nim. Odporkyňa je povinná vplývať na dcéry ohľadne ich vzťahu k biologickému otcovi, taktiež je povinná plniť svoju povinnosť pripraviť dcéry na stretnutie s otcom. V opačnom prípade, ak by si uvedenú povinnosť neplnila existujú zákonné prostriedky, ako je možné na nej vyžadovať aby plnila právoplatné a vykonateľné rozhodnutie.

Podľa § 148 ods. 1 O.s.p., štát má podľa výsledkov konania proti účastníkom právo na náhradu trov konania, ktoré platil, pokiaľ u nich nie sú predpoklady pre oslobodenie od súdnych poplatkov. V konaní vznikli trovy štátu vyplatením znalečného vo výške 331,72 EUR. Obaja účastníci majú pravidelný mesačný príjem, ako bolo vyššie konštatované, zavinením oboch došlo k narušeniu vzťahu maloletých detí s otcom a za týmto účelom bolo potrebné nariadiť znalecké dokazovanie. Celkové znalečné bolo priznané v sume 531,72 EUR a časť znalečného vo výške 200,-EUR bola uhradená z preddavku zloženého navrhovateľom. Oboznámením sa so spisovým materiálom bolo však zistené, že navrhovateľ zložil preddavok celkom vo výške 220,- EUR, preto aj čiastka 20,- EUR bude prevedená z depozitného účtu na príjmový účet súdu.

Znalečné bolo priznané v celkovej sume 531,72 EUR. Na každého účastníka konania takto pripadlo uhradiť na týchto trovách sumu vo výške 265,86 EUR. Keďže navrhovateľ si svoju povinnosť už čiastočne splnil zložením preddavku na uvedené znalecké dokazovanie vo výške 220,- EUR, súd ho zaviazal na účet súdu zaplatiť už iba rozdiel týchto trov, a to vo výške 45,86 EUR. Odporkyňa napriek tomu, že bola uznesením o nariadení znaleckého dokazovania zaviazaná uhradiť na depozitný účet súdu preddavok vo výške 220,- EUR, za účelom tohto znaleckého dokazovania, do vyhlásenia rozsudku vo veci uvedený preddavok na účet súdu neuhradila. Preto ju súd zaviazal na náhradu trov štátu celkom vo výške 265,86 EUR, ako jej podiel na trovách štátu.

V časti o právach a povinnostiach k maloletým deťom súd nepriznal náhradu trov konania účastníkom konania. Súd o ich nároku rozhoduje na návrh v zmysle ust. § 151 ods. 1 O.s.p., ani jeden z účastníkov konania tieto nežiadal nahradiť.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu ku Krajskému súdu v Žiline.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3), t.j., ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje, musí byť podpísané a datované, uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ustanovenia § 205a ods. 1 O.s.p. skutočnosti alebo dôkazy, ktoré neboli uplatnené pred súdom prvého stupňa, sú pri odvolaní proti rozsudku alebo uzneseniu vo veci samej odvolacím dôvodom len vtedy, ak:

- a) sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo obsadenia súdu,
- b) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej,
- c) odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4,
- d) ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa.

Ustanovenie § 205a ods. 1 OSP sa nepoužije v konaniach podľa § 120 ods. 2.

Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

V prípade, že nebude dobrovoľne splnená povinnosť uložená týmto rozhodnutím, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/1995 Z.z. v platnom znení).